

Vedlegg 1

Mandat for utvalg for å gjennomgå sjømatindustriens rammevilkår

1. Bakgrunn

Det ble i 1990 lagt frem en NOU ”*Fiskeindustriens organisering og rammevilkår*”. Siden den gang har det vært gjennomført en rekke utredninger og forskningsrapporter om norsk fiskeindustri. I Meld. St. 22 *Norge – verdens fremste sjømatnasjon* (2012-2013) går det fram at det er en utfordring å utvikle en mer konkurransedyktig sjømatindustri, og samtidig sikre at verdiskaping og arbeidsplasser kommer kystsamfunnene til gode.

Den norske sjømatindustrien har et svært godt utgangspunkt med nærhet til betydelige fiskeressurser fra fiskeri og havbruk, kombinert med kort vei til godt betalende markeder i Europa og Russland. Samtidig opererer sjømatindustrien i et råvare- og ferdigvaremarked som preges av sterk konkurranse. Nærhet til råstoff gir fordeler, mens lave transportkostnader bidrar til at fryst fiskeråstoff har blitt en global handelsvare. Sjømatindustrien opplever økt konkurranse fra land med lavere lønns- og kostnadsnivå. Industrivirksomhet i et høykostland stiller særlige krav til markedsorientering, teknologiutvikling og utnyttelse av naturgitte fortrinn.

Tradisjonelt har sjømatindustrien, særlig filetindustrien i Nord-Norge og nå også lakseindustrien, hatt en viktig distriktpolitisk rolle. Sjømatindustrien bidrar med viktige arbeidsplasser i mange kystsamfunn. Men det er en utfordring å utvikle en lønnsom og konkurransedyktig sjømatindustri som kan tilby gode og attraktive arbeidsplasser, også for yngre folk med videregående og høyere utdanning. På den måten kan vi bidra til at en større del av verdiskapingen kommer kystdistriktene til gode og sikre bosetting og sysselsetting i distrikts-Norge.

Sjømatindustrien er avhengig av lønnsomme bedrifter for å kunne sikre framtidig utvikling og vekst. Regjeringen legger til grunn at fiskeriressursene er fellesskapets eiendom, og derfor skal anvendes på en måte som bidrar til høyest mulig verdiskaping gjennom hele verdikjeden. Tilsvarende er det ønskelig å legge til rette for lønnsom videreforedling av oppdrettsfisk i Norge.

2. Utvalgets oppgave

Sjømatnæringen skal videreutvikles ved å bygge på vårt fortrinn med tilgang på ferskt råstoff av høy kvalitet. Med utgangspunkt i målsetningen om at Norge skal være verdens fremste sjømatnasjon og at fiskeressursene skal anvendes på en måte som bidrar til høyest mulig verdiskaping gjennom hele verdikjeden, er det behov for å foreta en grundigere gjennomgang av sjømatindustriens rammevilkår.

Med sjømatindustrien menes den delen av verdikjeden som begynner når råstoffet kommer på kaikanten/ opp fra merd og frem til videreforedler eller sluttforbruker, i Norge eller utlandet. Dette berører blant annet spesifikke elementer som råstoffkvalitet, bedre utnyttelse av restråstoff, automatisering/teknologiutvikling, markedsretting, produktutvikling og salg, samt

mer generelle tema som rammevilkår og regelverk i den delen av verdikjeden. Arbeidsforhold og arbeidsvilkår er også av betydning for bedriftene i sjømatnæringen og vil inngå i utvalgets arbeid.

Utvalget skal særlig:

- a) Gjennomgå mulighetene for en konkurransedyktig sjømatindustri i Norge, både innen bearbeiding og salg.
- b) Se på særlige utfordringer for sjømatindustrien i Norge, både næringsspesifikke og generelle.
- c) Foreslå tiltak for sjømatindustrien som kan bidra til at fiskeressursene anvendes på en måte som bidrar til høyest mulig verdiskaping gjennom hele verdikjeden.
- d) Foreta en vurdering av regionale virkninger

Utvalget skal særlig se på forhold som er til hinder for eller kan bidra til økt lønnsomhet og verdiskaping. Utvalgets arbeid skal legge bærekraftig produksjon til grunn og ta utgangspunkt i markedsmessige forhold.

Utvalget skal utrede økonomiske, administrative og andre vesentlige konsekvenser av sine forslag i samsvar med Utredningsinstruksen. Det følger av Utredningsinstruksen at minst ett forslag i offentlige utredninger skal baseres på uendret ressursbruk innen vedkommende område.

Utvalget skal avgi innstilling innen utgangen av 2014.